որ 6-7 հարիւր տարուայ գերեզմանատուն լինի շրջակայ Ասմաշէն, Թօփիշէն և Գանձակ գիւղերի, կամ մի ուրիշ անյայտացած գիւղի։ Թարչըխ կամ Թալշըխ անունով ուխտատեղի կայ և Նոր Նախիջևան քաղաքի մօտ։

5. Գիրք գիւղում մի սրբատեղ, «Սուրբ Կօճակ» անուամբ, թէ ինչ կը նշանակէ. չգիտեն գիւղացիք, և ոչ ես իմացայ։

6. Գեարմախան գիւղի մօտ, ծառախիտ հին գերեզմանատան մէջ, քանի քարերէ բաղկացած ուխտատեղի «Խօջէյիգ» անուամբ,- այս գերեզմանատան մէջ քանի հին խաչքարերի վրայ կարդացինք Հայ թուականքս Ո, Չ, Պ, և Ջ. որով երևում էր, որ վեց եօթն հարիւր տարի առաջ Հայաբնակ է եղել այս գիւղն ու գաւառն։

7. Նոր չէն (Աշըղ Բայրամ) գիւղի մօտ կայ ուխտատեղի «Սուրբ Ծիլիպ» անունով. բառից երևում է որ Աղուանից սրբատեղ է, որը մի հին խաչարձան է՝ կանգնած գիւղի ներքև մի աղբիւրի մօտ։ Ժողովրդական աւանդութիւնն Սուրբ Ծիլիպին համարում է մի նշանաւոր հոգևորական՝ նահատակուած, ուստի և մեծ բազմութեամբ ուխտ գնալով սուրբ Ծիլիպին՝ պատւում են խունկ ու մոմով և մատաղով ։ Տես յերես 29։

Սուրբ Ծիլիպի խաչարձանը այնքան հին է , որ ցոյց է տալի լինել 1000 տարուայ արձան. մոմից ու խնկից այնպէս սևացած՝ որ ոչ մի գիր և թուական չէ երևում ։

Այս Նոր-Չէն գիւղումն 1891 թուին գտնուեց մի արծաթեայ պնակ (տալերք) 3 ֆնդանոց , որը գնել էր նոյն գիւղացի Բաղուաբնակ ծխախոտի գործարանատէր պարոն Գէորգ Միրզաբէկեանցն 100 մանէթով ։

Այս պնակի մէջը ձուլածոյ նկարուած են ծովի ալիքներն՝ որոց մէջ ձկներ են խաղում ։ Այս ալիքների միջով անցնում է մի դիցուհի՝ նստած մի ամեհի ձիաձկան վրայ. (գլուխը ձիոյ, պոչը ձկան) ձիոյ սանձը քաշում է մի օրիորդ. մի օրիորդ ևս ձեռը դրել է ձիու գաւակին (թարքին). ձիու վրայ գնացող դիցուհու հանդէպը ծովի եզրին կանգնած են 2 օրիորդք՝ մին ծաղկեայ պսակը ձեռքին սպասում է դիցուհու մօտենալուն , և միւսն փողը (զուռնան) բերանին դրած՝ փչում է՝ երևի դի-